

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/172/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224628
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117224628.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne: U.. K. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXXX/XX, XXX XX P., štátny občan SR, v konaní právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. Hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadosťučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 28.09.2018 č.k. 12Csp 311/2017-44 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že

I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 386, 80 eura v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania z hodnoty sporu, ktorá titulom finančného zadosťučinenia bola priznaná vo výroku I., o ktorých výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.12.2017 sa žalobkyňa na žalovanom domáhala zaplata sumy 500 EUR, titulom finančného zadosťučinenia.

3. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 20C/496/2015 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, úspešná, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20C/496/2015, zo dňa 03.06.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/209/2016, zo dňa 30.08.2017, ktoré sa stali právoplatnými dňa 25.09.2017. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „Súd sa následne zaoberal tým, či je úver bezúročný a bez poplatkov. Súd v prvom rade poukazuje na to, že nemá dôvod neveriť žalobkyni, že dohodu o plnení v splátkach jej žalovaný dal podpísať s tým, že sa jedná iba kalendár splátok a k tejto dohode jej povedali iba koľko bude platiť, od kedy a aká bude výška splátky. Takéto konanie súd vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a klamlivú obchodnú prax, keďže obchodná prax sa tiež považuje za klamlivú, ak s prihliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostredia

opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Je nelogické, aby žalobkyňa požiadala o uzavretie takejto dohody, ak by žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou a žalobkyňa vysvetlil, že môže dlh splácať aj postupne, nie jednorazovo, ako to vo svojom vyjadrení tvrdí. Žalobkyňa si takouto dohodou zhoršila svoje postavenie, keďže podľa Zmluvy mala celkovú čiastku, ak nie je dohodnuté inak, vrátiť do 18.09.2014, pričom podľa dohody musela úver splácať v pravidelných mesačných splátkach. O zhoršenie postavenia žalobkyne nepochybne svedčí aj výška RPMN, keďže podľa Zmluvy je RPMN 87,50 % a podľa dohody 261,44 %. Takýmto konaním sa žalovaný dopustil konania v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa a nekalej obchodnej praxi podľa § 8 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa .

4. Súd ďalej uvádza, že dohoda o plnení v splátkach neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradzovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva neobsahuje presnú výšku toho ktorého nároku tak, ako to má na mysli vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Z citovaného ustanovenie jednoznačne vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky mal žalobca v zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), tak ako to predpokladá (resp. stanovuje) zákon o spotrebiteľských úveroch. Za naplnenie tej to náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov.

5. Spotrebiteľ podľa citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí tieto úroky. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 18.02.2014, sp. zn. 13Co/135/2013). Preto podľa zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver pokladá za bezúročný a bez poplatkov. Súd ďalej konštatuje, že úrok vo výške 39,15 % dohodnutý v Zmluve je v rozpore s dobrými mravmi.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že úver zo Zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania je bezúročný a bez poplatkov, administratívny poplatok je uvedený v bode 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to vo výške 368,80 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Súd tento poplatok vyhodnotil ako neplatný z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona. Obchádzanie zákona videl súd v tom, že dojednaním tak vysokého administratívneho poplatku, prevyšujúceho úrok, nie je ničím iným ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a zároveň mať spôsobit' neúmerne navýšovanie úveru.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka v Zmluve uvedená v bode 2, administratívny poplatok vo výške 386,80 EUR za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

8. Žalobkyňa si ako spotrebiteľka uplatnila satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré si musela brániť v pôvodnom konaní. Poukázala na to, že finančné zadost'učinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu retutárnu a keďže bola ako spotrebiteľka úspešná, bola tým splnená hypotéza právnej normy ust. § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a požadovala finančné zadost'učinenie.

9. Žalobkyňa predložila listinné dôkazy, a to: rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20C/496/2015, zo dňa 03.06.2016, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/209/2016 zo dňa 30.08.2017.

10. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 06.04.2018 a uviedol, že žalobkyňa neuhradila v súlade so splátkovým kalendárom ani jedinú splátku, v dôsledku čoho sa dlh z predmetnej zmluvy stal splatným dňa 19.09.2014. Dlhodobu nereagovala na výzvy a upomienky žalovaného, preto žalovaný využil mediáciu v súlade s čl. 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Napriek mediačnému konaniu, na ktoré žalovaný vynaložil 250,33 eura, žalobkyňa nemala záujem sa mimosúdne dohodnúť. Pokiaľ ide o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane

spotrebiteľa uviedol, že síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Poukázal na to, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy, len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Uviedol, že rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 20C/496/2015-60 zo dňa 03.02.2016, ktorým určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, určil, že zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Poukázal však na to, že pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného práva je potrebné pri rozhodovaní zobrať do úvahy aj konanie žalobkyne, ktorá sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že uzatvorila so žalovaným v rokoch 2010-2013 až 5 zmlúv, a teda mala viacnásobne možnosť oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami, napriek tomu, tak neurobila a postupovala ľahostajne. Žalobkyňa nikdy neuviedla, že má finančné ťažkosti (ktoré ani nemajú žiaden súvis so záväzkovo - právnym vzťahom) a vzhľadom na túto skutočnosť jej bol úver poskytnutý viacnásobne. Žalovaný namietal, že vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Poukázal na Rozsudok SDEÚ zo dňa 16.07.1998, sp. zn.: Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung, s tým, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie bola definícia prenesená aj do sekundárneho práva Európskej únie, konkrétne do Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005, kde v bode 18. preambuly je stanovené, že „v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia účinného uplatňovania zamýšľanej ochrany vzala táto smernica za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov“.

11. Namietal, že v dôsledku uvedenej definície nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobkyne, ktorá bola pri uzavieraní zmluvy dobre informovaná avšak ľahostajná. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu priznaním finančného zadosťučinenia. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa dobrovoľne a po splatnosti dlhu uhradila doposiaľ len sumu vo výške 400 eur (t. j. polovicu istiny poskytnutého úveru), nikdy žalovaného nekontaktovala ohľadne zlej finančnej situácie, nepožiadala o posun splátkového kalendára a odmietla mimosúdne rokovať ohľadne sporov zo zmluvy. Žalovaný poukázal na čl. 5 CSP „Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu.“ Mal za to, že žalobkyňa uplatňuje svoje domnelé právo svojvoľne a zjavne bezúspešne nakoľko neoznačila podstatné skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci (neuviedla, že sama bola s plnením istiny dlhodobo v omeškani). Žalovaný mal za to, že žalobkyne bola poskytnutá dostatočná právna ochrana vydaním rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 18C/75/2016-27 zo dňa 18.04.2016 (zrejme správne malo byť uvedené Okresného súdu Prešov č.k. 20C/496/2015-60). Preto, ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný, už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím, vzhľadom na ciele a účel, aký vyplýva z ust. § 3 ods. 5 ZoS. Žalovaný mal za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalobkyne žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Priznanie žalobkyňou požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Za spornú považoval žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Namietal, že žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Žalovaný mal za to, že sa nijakým spôsobom na úkor žalobkyne neobohatila a preto záväzkovo - právny vzťah ani nemôže mať za následok nepriaznivú finančnú a zdravotnú situáciu žalobkyne. Uviedol, že považuje rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 20C/496/2015-60 zo dňa 03.02.2016 (určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky) za dostatočne sankčný v zmysle individuálnej a generálnej prevencie a vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu prípadnú priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva.

12. Súd s poukazom na ustanovenie § 180 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednával v neprítomnosti žalovaného, ktorý bol riadne predvolaný na pojednávanie, pričom svoju neúčast' ospravedlnil s tým, že súhlasil, aby sa vec prejedнала a rozhodla v jeho neprítomnosti.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie preloženými listinnými dôkazmi a výsluchom žalobkyne.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/ 2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa - Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Z hypotézy citovanej právnej normy v časti, v ktorej priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 Z.z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom.

16. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky sa podaným návrhom vo veci vedenej pod sp. zn. 20C/496/2015 domáhala voči žalovanému vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj určenia, že úver je bezúročný a bezpoplatkový. Súd rozsudkom určil, zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.09.2013, uvedená v bode 2) administratívny poplatok vo výške 386,80 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. V konaní bola žalobkyňa teda úspešná.

17. Účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný.

18. Súd po vykonanom dokazovaní konštatuje, že žalobkyňa v konaní preukázala porušenie svojho práva - spotrebiteľky, v dôsledku toho jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ako satisfakcie za jej porušené právo, ktorého sa v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 20C/496/2015 domohla.

19. Súd vo veci vypočul žalobkyňu a táto uviedla, že vo veci predmetného úveru dal žalovaný navyše na ňu trestné oznámenie pre úverový podvod. Pritom veriteľovi splácala úver, aj keď nie v dohodnutých splátkach. Trestné stíhanie je toho času zastavené z dôvodu, že žiadny úverový podvod sa neudial. Žalobkyňa uviedla, že toho času je úverová istina splatená.

20. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa označuje za prostriedok satisfakcie, má tiež funkciu sankčnú - lebo pre porušiteľa, t. j. žalovaného, má finančnú ujmu a je považovaný za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy. Preventívnu funkciu plní aj v tom, že má žalovaného odradiť od ďalšieho nezákonného postupu (nositeľa zákonných povinností pri poskytovaní úverov, v tomto prípade dokonca opakovane poskytovaných úverov, ako uviedol žalovaný a zrejme bez ohľadu na zisťovanie schopnosti žalobkyňou splácať poskytnuté úvery).

21. Žalobkyňa sa domáhala primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur, pričom túto výšku odvádzala len zo skutočnosti, že bolo vyslovené, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, ako aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Súd týmto rozhodnutím žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 386,80 eura, pretože túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v rámci ktorej sám žalovaný požadoval na žalobkyňu administratívny poplatok, uvedená suma je podľa názoru súdu primeraným odrazom intenzity zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa.

22. Keďže účelom finančného zadosťučinenia je potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorým sa dopustil vo vzťahu k žalobkyňu a odradiť ho od opakovania takéhoto konania v budúcnosti, inú argumentáciu pre určenie výšky súd preukázanú nemal (aj keď bolo podľa tvrdenia žalobkyne vedené

trestné stíhanie, súd nemal jednoznačne preukázané, z predvolania na výsluch, či sa týkalo konkrétneho úverového vzťahu).

23. Trovy konania:

24. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa s posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu v posudzovanej právnej veci.

25. Podľa čl. 4 ods. 2 CSP, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

26. K otázke rozhodovania o nároku na náhradu trov konania súd poukazuje na článok 4 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a uvádza, že nová právna úprava neprevzala znenie § 142 ods. 3 O.s.p., z komentárov CSP však vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania v zmysle uvedeného ustanovenia O.s.p. zostáva zachované s odkazom na § 255 ods. 1 CSP.

27. V konaniach, o ktorých sa rozhoduje o výške plnenia, ktorá závisí od úvahy súdu, predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností v danej veci. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (citované z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/13/2017-53 zo dňa 27.09.2017).

28. Žalovaný v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok vo výroku I. a II. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

29. V podanom odvolaní ďalej zdôraznil, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2001 Z.z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho-ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia. Žalobkyňa sa domáha priznania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama porušila viacnásobne zmluvné ustanovenia. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen jeho deklaráciu. Žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla, a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie, alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyňou požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad.

30. Žalovaný považuje finančné zadosťučinenie priznané žalobcovi vo výške 386,80 eura za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritéria stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom.

31. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania s zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

32. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

33. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ustanovenie § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

34. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

35. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

36. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

37. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi.

38. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov potom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

39. Vo veci 20C 496/2015 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj určenia, že úver je bezúročný a bezpoplatkový. Súd rozsudkom určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.09.2013, uvedená v bode 2. administratívny poplatok vo výške 386,80 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. V konaní teda bola žalobkyňa, ako konštatuje súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, úspešná.

40. Bol to teda žalovaný, ktorý naformuloval neprijateľnú zmluvnú podmienku a bola to žalobkyňa, ktorá ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi. Základ nároku je teda daný.

41. Čo sa týka výšky uplatneného nároku, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie pod bodom 19., 20. a 21. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal.

42. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

43. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobkyni v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

44. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).